

projekt

**ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU**

z dnia ..... 2016 r.

**w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody
„Jezioro Głębocko”**

Na podstawie art. 19 ust. 6, w związku z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm.¹⁾), zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się plan ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. 1. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie jeziora lobeliowego wraz z charakterystyczną roślinnością oraz cennymi gatunkami roślin i zwierząt.

2. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami realizacji celu, o którym mowa w ust. 1, są:

- 1) położenie rezerwatu w obszarze Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH 220005;
- 2) zachowanie siedliska przyrodniczego z załącznika I Dyrektywy siedliskowej²⁾ – 3110 jeziora lobeliowe oraz cennych zbiorowisk roślinnych oraz chronionych i rzadkich gatunków roślin;
- 3) włączenie pierwotnie bezodpływowego jeziora w system cieków i jezior;
- 4) postępujące procesy eutrofizacji i humizacji zbiornika;
- 5) obecność w zlewni bezpośredniej i otulinie rezerwatu gospodarstwa agroturystycznego;
- 6) rekreacyjne wykorzystanie jeziora w sezonie letnim oraz całoroczna penetracja przez wędkarzy, które powodują niszczenie litoralu;
- 7) gospodarcze użytkowanie jeziora (rybactwo).

§ 3. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4. Identyfikację oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 5. Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań określa załącznik nr 2 do zarządzenia

---

¹⁾ Zmiany ustawy wynikają z Dz. U. z 2014 r. poz. 926, z 2015 r. poz. 1045, z 2016 r. poz. 422 oraz z M.P. z 2015 r. poz. 1064.

²⁾ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory.

§ 6. 1. Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych, turystycznych i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępniania określa załącznik nr 3 do zarządzenia.

2. Lokalizację miejsca udostępnionego dla celów edukacyjnych i turystycznych wskazuje mapa stanowiąca załącznik nr 4 do zarządzenia.

§ 7. Określa się następujące ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów, planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń zewnętrznych:

- 1) zapewnić w zlewni bezpośredniej jeziora Głębocko utrzymanie obszarów bezodpływowych, uniemożliwienie osuszania mokradeł znajdujących się na obszarze zlewni bezpośredniej;
- 2) zapewnić w otulinie rezerwatu:
  - a) zachowanie dotychczasowej formy użytkowania gruntów tj. kompleks leśny z enklawami ekstensywnie użytkowanych gruntów rolnych, użytków zielonych i nieużytków, z możliwością zmiany tych gruntów na leśne;
  - b) nielokalizowanie inwestycji mogących negatywnie wpłynąć na przedmioty ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000, w tym na stosunki wodne w rezerwacie lub pogorszyć stan i jakość wód jeziora oraz na zbiorowiska roślinne litoralu,
  - c) niezminianie stosunków wodnych i hydrochemicznych w obrębie otuliny rezerwatu, za wyjątkiem budowy służących ochronie przyrody, urządzeń piętrzących na rowach w celu ograniczenia dopływu substancji organicznych do rezerwatu,
  - d) prowadzenie gospodarki ściekowej wyłącznie w oparciu o szczelne zbiorniki bezodpływowe lub kanalizację ściekową,
  - e) nielokalizowanie nowych obiektów budowlanych w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem. Nie dotyczy:
    - obiektów służących ochronie przyrody,
    - przepustów i dróg służących prowadzeniu gospodarki leśnej z zachowaniem konieczności stosowania kruszyw i materiałów naturalnych, wkomponowanych w otoczenie,
    - obiektów małej architektury,
    - obiektów na istniejących siedliskach rolnych,
    - obiektów na terenach oznaczonych jako budowlane,
    - obiektów na terenach, na których zostały wydane decyzje administracyjne dopuszczające ww. inwestycje (w zakresie uprawnień nabytych na podstawie tych decyzji),
    - konserwacji i remontów istniejącej infrastruktury.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków.

Lp.	Identyfikacja zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
Zagrożenia wewnętrzne		
1.	ISTNIEJĄCE Antropopresja, w tym mechaniczne niszczenie roślinności oraz obrzeży jeziora i litoralu, płoszenie ptaków, zaśmiecanie terenu na skutek rekreacyjnego użytkowania jeziora (nielegalne plaże, pomosty, wydepczyska).	<ol style="list-style-type: none"> 1) Egzekwowanie zakazu użytkowania rekreacyjnego jeziora oraz amatorskiego połowu ryb; 2) uregulowanie sposobu turystycznego i edukacyjnego udostępnienia rezerwatu; 3) odtworzenie pasa przybrzeżnej olszyny lub pozostawienie bez ingerencji do naturalnej sukcesji miejsca wykorzystywanego jako dzikie kąpielisko w północnej części jeziora, usunięcie zalegających elementów infrastruktury drewnianej; 4) wzmożenie kontroli terenu rezerwatu przez RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Państwową Strażą Rybacką, Społeczną Strażą Rybacką, Państwową Strażą Łowiecką, Strażą Leśną i Policją; 5) utrzymanie we właściwym stanie tablic informujących o przedmiocie ochrony oraz zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu.
2.	POTENCJALNE Intensyfikacja ruchu rekreacyjnego skutkująca niszczeniem roślinności wodnej i lądowej oraz płoszeniem zwierząt.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie we właściwym stanie tablic informujących o przedmiocie ochrony oraz zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu; 2) wzmożenie kontroli terenu rezerwatu przez RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Państwową Strażą Rybacką, Społeczną Strażą Rybacką, Państwową Strażą Łowiecką, Strażą Leśną i Policją.
3.	POTENCJALNE Niewłaściwie prowadzona gospodarka rybacka, zwłaszcza oparta na dużej obsadzie i niewłaściwej strukturze gatunkowej ryb - powodująca eutrofizację wód jeziora.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Przestrzeganie ograniczeń dotyczących zakresu i sposobu użytkowania rybackiego jeziora; podporządkowanie gospodarki rybackiej zasadom ochrony jezior lobeliowych wskazanych w załączniku nr 3; 2) nie odnawianie umowy dzierżawnej na rybackie użytkowanie jeziora po jej

		wygaśnięciu.
Zagrożenia zewnętrzne		
1.	<p>ISTNIEJĄCE Dopływ do jeziora wody bogatej w materię organiczną i mineralną z podmokłych obszarów włączonych za pomocą rowów w bezpośrednią sieć hydrograficzną zasilającą zbiornik.</p>	<p>Odcięcie dopływu do jeziora wody z obszarów podmokłych poprzez budowę zastawek lub ziemnych przytamowań na 4 rowach w otulinie rezerwatu: pododdziały leśne 17g, 25f, 25d, 24c³⁾.</p>
2.	<p>POTENCJALNE Rozwój gospodarstw agroturystycznych i zabudowy rekreacyjnej położonych w bezpośrednim sąsiedztwie jeziora - nasilenie eutrofizacji zbiornika i degradacji roślinności poprzez rekreacyjne wykorzystywanie zbiornika, spływ wód powierzchniowych z tych terenów, możliwe przesiąkanie zanieczyszczeń powodujących eutrofizację zbiornika.</p>	<p>Zapobieganie spływowi wód powierzchniowych poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) egzekwowanie zakazów użytkowania rekreacyjnego (kąpieli) oraz amatorskiego połowu ryb w jeziorze, b) utrzymanie w zlewni bezpośredniej jeziora Głębocko obszarów bezodpływowych, uniemożliwienie osuszania mokradeł w znajdujących się na obszarze zlewni, zaniechanie melioracji odwadniających, ograniczenie konserwacji istniejących systemów odwadniania; c) zachowanie dotychczasowej formy użytkowania gruntów w otulinie rezerwatu, tj. lasy z enklawami ekstensywnie użytkowanych gruntów rolnych, użytków zielonych i nieużytków, z możliwością zmiany na leśne; d) w otulinie rezerwatu niezmiennianie stosunków wodnych i hydrochemicznych, za wyjątkiem budowy służących ochronie przyrody urządzeń piętrzących na rowach w celu ograniczenia dopływu substancji organicznych do rezerwatu, e) w otulinie rezerwatu prowadzenie gospodarki ściekowej wyłącznie w oparciu o szczelne zbiorniki bezodpływowe lub kanalizację ściekową, f) w otulinie rezerwatu nielokalizowanie nowych obiektów budowlanych w tym tymczasowych, również niezwiązanych trwale z gruntem, za wyjątkiem: <ul style="list-style-type: none"> - obiektów służących ochronie przyrody,

³⁾ Pododdziały leśne wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Bytów na lata 2015-2024.

		<ul style="list-style-type: none"> - przepustów i dróg służących prowadzeniu gospodarki leśnej z zachowaniem konieczności stosowania kruszyw i materiałów naturalnych, wkomponowanych w otoczenie, - obiektów małej architektury, istniejących siedlisk rolnych, - obiektów na terenach oznaczonych jako budowlane, - obiektów na terenach, na które zostały wydane decyzje administracyjne dopuszczające takie inwestycje oraz konserwacji, remontów istniejącej infrastruktury.
3.	POTENCJALNE Nieprawidłowo prowadzona gospodarka leśna w otulinie rezerwatu.	<p>Prowadzenie gospodarki leśnej realizowanej poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) kształtowanie struktury gatunkowej i przestrzennej lasu zgodnej z potencjałem siedliskowym lasu, b) zachowanie ukształtowanych stosunków wodnych, za wyjątkiem działań hamujących odpływ i dopływ substancji humusowych do jeziora, c) prowadzenie cięć sanitarnych, pielęgnacyjnych i rębnych w sposób zapewniający w maksymalnym stopniu ochronę gleby i roślinności.
4.	POTENCJALNE Dostawa do wód jeziora związków azotu i fosforu m.in. spływ związków biogenicznych z okolicznych pól.	<p>Ograniczenie dopływu związków biogenicznych z okolicznych terenów wykorzystywanych rolniczo poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) nieprzekształcanie nieużytków i użytków zielonych na grunty orne, b) promowanie rolnictwa ekologicznego, np. poprzez wykorzystanie odpowiednich pakietów programów rolno środowiskowych czy prowadzenie gospodarki rolnej bez stosowania nawozów organicznych i gnojowicy w celu ograniczenia spływu ładunków m.in. azotu, fosforu, chlorków oraz zanieczyszczeń bakteriologicznych do jeziora.

Załącznik nr 2

Działania ochronne na obszarze ochrony czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu oraz lokalizacji tych działań.

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych ⁴⁾
1.	Zahamowanie procesu eutrofizacji i degradacji roślinności wynikającej z antropogenicznego użytkowania północnego brzegu jeziora.	1) Odtworzenie naturalnego charakteru linii brzegowej jeziora poprzez rozebranie nielegalnego pomostu i pozostawienie tego miejsca do naturalnej sukcesji; 2) odtworzenie pasa przybrzeżnej olszyny lub pozostawienie bez ingerencji do naturalnej sukcesji miejsca wykorzystywanego jako dzikie kąpielisko w północnej części jeziora, usunięcie zalegających elementów infrastruktury drewnianej; 3) wzmożenie kontroli terenu rezerwatu przez RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Państwową Strażą Rybacką, Państwową Strażą Łowiecką, Społeczną Strażą Rybacką, Strażą Leśną i Policją.	1) Przy północno-wschodnim brzegu jeziora w pododdziale 16d; 2) w północnej części jeziora, w pododdziale 16d; 3) cały rezerwat.
2.	Ograniczenie kłusownictwa i ruchu rekreacyjnego.	Wzmożenie kontroli terenu rezerwatu przez RDOŚ w Gdańsku we współpracy z Państwową Strażą Rybacką, Państwową Strażą Łowiecką, Społeczną Strażą Rybacką, Strażą Leśną i Policją.	Cały rezerwat.
3.	Utrzymanie składu gatunkowego i struktury fitocenoz leśnych zgodnych z siedliskiem lasu dębowo-bukowego <i>Fago-Quercetum</i> oraz kwaśnej buczyny <i>Luzulo pilosae-Fagetum</i> .	Na powierzchni 4,96 ha. Prowadzenie umiarkowanych cięć pielęgnacyjnych w celu eliminacji gatunków niepożądanych (świerk) oraz w przypadku określenia takiej potrzeby innych gatunków żeby zapewnić warunki do odnowień naturalnych.	W części pododdziałów leśnych: 16d, 17i, 24d, 25a, 25b, 25c.
4.	Ocena skuteczności realizowanych działań ochronnych w granicach rezerwatu i jego otuliny.	1) Zbadanie właściwości wody i planktonu poprzez pomiary bezpośrednie przy użyciu standardowych urządzeń i zestawów pomiarowych co 6-10 lat w okresie letnim: a) analiza wybranych cech wody (optymalnie): odczyn, barwa, przewodnictwo właściwe,	Cały rezerwat.

⁴⁾ Nadleśnictwo Bytów wg Planu Urządzania Lasu na lata 2015-2024.

		<p>widoczność krążka Secchiego, stężenie fosforu całkowitego, fosforanów i azotu ogólnego, natlenienie warstwy wody w profilu głębokości w okresie letnim, stan bakteriologiczny wody,</p> <p>b) skład gatunkowy, liczebność i biomasa fito- i zooplanktonu w epi-, meta- i hypolimnionie;</p> <p>2) obserwacje podwodne prowadzone w 3 transektach z wykonaniem zdjęć fitosocjologicznych, z uwzględnieniem gradientu głębokości, co 6-10 lat w okresie letnim:</p> <p>a) charakterystyczna kombinacja zbiorowisk w obrębie transektu,</p> <p>b) obecność charakterystycznych gatunków roślin,</p> <p>c) obecność gatunków roślin ekspansywnych i inwazyjnych;</p> <p>3) ocena składu i struktury ichtiofauny co 6-10 lat w okresie letnim.</p>	
--	--	--	--

Załącznik nr 3

Wskazanie obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych, turystycznych i rybactwa oraz określenie sposobów ich udostępniania:

Lp.	Cel udostępniania	Obszary lub miejsca udostępniane	Sposoby udostępniania
1.	Edukacyjny, turystyczny.	Urządzony punkt ścieżki przyrodniczej w oddziale 16d.	<p>1) Ogólnodostępny, lecz nie udostępniony do kąpieli w jeziorze;</p> <p>2) zachowanie istniejących tablic: rezerwatowej i informującej o przedmiotach ochrony i zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu.</p>
2.	Rybactwo.	Całe jezioro	<p>Obszar rezerwatu udostępnia się w celu prowadzenia gospodarki rybackiej z uwzględnieniem zasad ochrony jezior lobeliowych:</p> <p>1) utrzymanie właściwej struktury jakościowej i ilościowej ichtiofauny poprzez odłowy i zarybianie;</p>

			<ol style="list-style-type: none"> 2) zarybianie wyłącznie materiałem pozyskanym od tarlaków z obszaru obwodu rybackiego jeziora Cechyńskie Wielkie na cieku bez nazwy w zlewni rzeki Słupia, optymalnie, pochodzących z jeziora Głębocko, wykluczenie zarybiania gatunkami roślinożernymi oraz obcymi geograficznie i siedliskowo; 3) prowadzenie połowów raz w roku, wyłącznie za pomocą sieci stawnych, wykluczenie sieci ciągnionych; 4) niestosowanie zabiegów zmieniających cechy fizyczno-chemiczne wody m.in.: dokarmiania ryb, wapnowania wody i nawożenia; 5) nieudostępnianie jeziora dla amatorskiego połowu ryb; 6) egzekwowanie zakazu wędkowania.
--	--	--	---

Załącznik nr 4

Lokalizacja miejsca udostępnionego dla celów edukacyjnych i turystycznych.

Uzasadnienie

Plan ochrony rezerwatu przyrody został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 ze zm), zgodnie z art. 20 ust. 1 i 2, z dostosowaniem zakresu prac do zasobów, tworów i składników przyrody, walorów krajobrazowych oraz wartości kulturowych rezerwatu. Projekt planu sporządzono uwzględniając treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94 poz. 794), w tym uwzględniając zakres planu ochrony dla rezerwatu przyrody, określony w art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Plan niniejszy zgody jest z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1320)). Z uwagi na zapisy art. 20 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody, niniejszy plan nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005. Plan ochrony rezerwatu sporządza się na okres 20 lat.

Obszar, na którym znajduje się rezerwat jest własnością Skarbu Państwa, jezioro - w zarządzie Marszałka Województwa Pomorskiego, teren otaczający jezioro – w zarządzie Nadleśnictwa Bytów. Pod względem administracyjnym rezerwat położony jest w województwie pomorskim, powiecie bytowskim, w gminie Bytów. Znajduje się w obszarze Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 oraz otulinie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Rezerwat „Jezioro Głębocko” został uznany za rezerwat na podstawie § 6 Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 24 listopada 1987 r. (MP Nr 42 poz. 206) w celu „zachowania jeziora lobeliowego z charakterystyczną roślinnością”. Rezerwat został powiększony na mocy Zarządzenia Nr 13/09 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 8 lipca 2009 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko” (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 106 poz. 2090). Do rezerwatu włączono lasy i torfowiska otaczające jezioro oraz utworzono otulinę, której przebieg w znacznym stopniu pokrywa się z przebiegiem zlewni bezpośredniej jeziora. Obecnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko” (Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1406), w którym zmieniono nieznacznie granice rezerwatu oraz jego otuliny.

Głównym przedmiotem ochrony, zarówno rezerwatu, jak i obszaru Natura 2000, na obszarze którego znajduje się rezerwat, jest ekosystem jeziora lobeliowego (siedlisko przyrodnicze 3110 jeziora lobeliowe). Jako szczególnie cenne elementy tego ekosystemu należy wskazać: populacje cennych gatunków roślin, tzw. isoetydów, m.in.: poryblina jeziornego *Isoëtes lacustris*, brzeżycy jednokwiatowej *Litorella uniflora* i lobelii jeziornej *Lobelia dortmanna*, populacje zwierząt kręgowych i

bezkręgowych, cenne, dobrze zachowane zbiorowiska roślinne typowe dla jezior lobeliowych oraz unikatowe walory biotopowe jeziora. Lista florystyczna rezerwatu zawiera 83 gatunki roślin, w tym 59 gatunków roślin kwiatowych, 4 paprotniki, 17 gatunków mszaków i 3 gatunki ramienic.

Jeziro charakteryzuje się bogatą w gatunki i zróżnicowaną florą podwodną. W jeziorze występuje 18 gatunków podwodnych makrolitów. Wśród nich są gatunki z klasy *Littorelletea*, charakterystyczne dla jezior lobeliowych: lobelia jeziorna, poryblin jeziorny, brzeżyca jednokwiatowa, sit drobny, wywłócznik skrętoległy. Zanotowano także 2 gatunki ramienic (ramienicy delikatnej i krynicznika giętkiego), spotykane w jeziorach lobeliowych nieco zasobniejszych w wapń. Bardzo interesującym składnikiem podwodnej flory są gatunki podwodnych mchów: sierpowiec brudny, znany z jezior lobeliowych oraz bardzo rzadko notowany skrzydlik studziennik. Obok gatunków typowych dla jezior lobeliowych dość liczna jest w jeziorze grupa pospolitych gatunków o szerokiej amplitudzie ekologicznej, typowych dla wód mezo- i eutroficznych, takich jak moczarka kanadyjska, rogatek sztywny czy jaskier krążkolistny. Do gatunków wód mezo- i eutroficznych należą także stosunkowo rzadka rdestnica alpejska oraz jaskier skąpopręcikowy.

Ichtiofauna jeziora Głębczko reprezentowana jest przez 9 gatunków ryb, najliczniej należące do rodziny karpowatych, okoniowatych i łososiowatych. Najliczniejszym gatunkiem jest płoć, *Rutilus rutilus* oraz okoń, *Perca fluviatilis*, sielawa, *Coregonus albula* i wzdręga. Jezioro zasiedlone jest przez autochtoniczną populację sielawy, gatunek szczególnie wrażliwy na stan środowiska. Sielawa jest bardzo wrażliwa na wprowadzone do wody zanieczyszczenia, ubytki tlenu poniżej i wzrost temperatury. Eutrofizacja wód prowadzi do ustępowania tego gatunku.

W ichtiofaunie jeziora jeden gatunek jest objęty ochroną ścisłą - koza, *Cobitis taenia*, a dwa ujęte w Konwencji Berneńskiej - sielawa, *Coregonus albula* i koza.

Jeziro Głębczko leży w zlewni rzeki Słupia. Pierwotnie Głębczko, było zbiornikiem bezodpływowym, które zostało sztucznie włączone w system odwadniania. Sieć hydrograficzna jest tu słabo rozwinięta i część wchodzących w skład systemu cieków okresowo zanika podczas występowania posuchy lub notowany jest w nich minimalny przepływ.

Większą część zlewni jeziora stanowią grunty leśne będące w zarządzie Nadleśnictwa Bytów. Są to w przeważającej części acydofilne lasy liściaste i mieszane najczęściej na siedliskach buczyny i olsu. Lasy te są częściowo przekształcone przez człowieka, m.in. przez odwodnienia oraz wprowadzenia obcych siedliskowo gatunków drzew. Przy północnym brzegu znajdują się 2 działki prywatne. W obu prowadzona jest na niewielką skalę agroturystyka, w gospodarstwie ulokowanym prawie bezpośrednio nad brzegiem (Gospodarstwo Agroturystyczne „Lobelia”) funkcjonuje także niewielki zakład stolarski Zachodnią część zlewni zajmują grunty rolne wsi Pomysk Wielki.

Występujące tu siedliska leśne hamują gwałtowny spływ powierzchniowy, co ogranicza erozję gleby i wymywanie z niej substancji przyspieszających eutrofizację. Zagrożeniem stają się jedynie śródleśne mokradła bogate w substancje humusowe, których dopływ powoduje spadek przezroczystości wody oraz jej zakwaszenie.

Za największe zagrożenie dla rezerwatu uznano skutki rekreacyjnego użytkowania jeziora: mechaniczne niszczenie roślinności oraz obrzeży jeziora i litoralu przez kąpielących się w jeziorze, zwłaszcza w północnej jego części, w pobliżu gospodarstwa agroturystycznego „lobelia” bezpośrednio przyczyniające się do niszczenia roślinności wynurzonej i podwodnej oraz silnego zaburzenia struktury osadów. Zlokalizowane miejsca do odpoczynku spowodowały degradację fragmentu brzegu jeziora oraz zniszczenie roślinności będącej przedmiotem ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000. Do wydeptywania brzegu, zaśmiecania terenu oraz płoszenia ptaków przyczyniają się również wędkarze.

Negatywny wpływ na ekosystem jeziora wywierają również spływy wód z pobliskich zabagnień; są one wynikiem prac melioracyjnych wykonanych jeszcze w XIX w., które połączyły pobliskie torfowiska z jeziorem, doprowadzając do niego wody zasobne w materię organiczną. Nadmierny dopływ substancji humusowych i mineralnych (głównie w postaci kompleksów humusowo-mineralnych) może doprowadzić do wzrostu trofii zbiornika, dalszego ograniczenia strefy eufotycznej, zmiany struktury osadów (z mineralnych na organiczne) i w końcu regresji roślinności podwodnej.

Przeptywowy charakter zbiornika powoduje, że pewne ładunki zanieczyszczeń, w tym fekalnych mogą dopływać do jeziora z terenu zlewni całkowitej i bezpośredniej. Użytkowanie jeziora jako kąpieliska także może mieć negatywny wpływ na jakość wód, zwłaszcza pod względem bakteriologicznym.

Potencjalnym zagrożeniem jest rybackie użytkowanie jeziora oraz możliwe jego skutki: niszczenie roślinności, eutrofizacja zbiornika, możliwość wprowadzania niepożądanych gatunków ryb roślinożernych, np. karpiowatych.

W celu eliminacji lub ograniczenia powyższych zagrożeń wskazano odpowiednie działania ochronne. Dotyczą one przede wszystkim ukierunkowania ruchu turystycznego oraz kontroli przestrzegania zakazów obowiązujących w rezerwacie, zwłaszcza w zakresie rekreacyjnego użytkowania jeziora. Działania w zakresie ograniczenia wpływu otoczenia na jezioro mają niewielki zakres i polegają na eliminacji źródeł dopływu substancji zmieniających chemizm jeziora poprzez odcięcie rowów melioracyjnych. Działania te będą prowadzone na terenie rezerwatu oraz w jego otulinie.

Rozwiązanie problemu związanego z gospodarką rybacką w rezerwacie będzie jednym z zadań do realizacji w trakcie obowiązywania planu ochrony. Rezerwat jest udostępniony do prowadzenia gospodarki rybackiej, jednak dla wyeliminowania zagrożeń związanych z tym rodzajem działalności oraz dla zachowania przedmiotów ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000, należy podporządkować gospodarkę rybacką zasadom ochrony jezior lobeliowych. Z uwagi

na małą produktywność jeziora, a znaczne zagrożenia związane z prowadzeniem działalności rolniczej w tego typu zbiornikach, należy dążyć do wyłączenia jeziora z gospodarki rybackiej, a w przypadku braku takiej możliwości - nie odnawiania umowy dzierżawnej na rybackie użytkowanie jeziora po jej wygaśnięciu. Rezerwat powinien być wyłączony z wszelkiej działalności rolniczej.

W chwili obecnej nie ma potrzeby przeprowadzania żadnych działań ochronnych w leśnych częściach rezerwatu. Jednak ze względu na stosunkowo młody wiek niektórych drzewostanów pochodzących z nasadzeń oraz obecność gatunków niezgodnych z siedliskiem, np. świerka, dopuszcza się, w razie potrzeby, podjęcie w trakcie 20-letniego okresu obowiązywania planu ochrony prac o charakterze pielęgnacyjnym. Działania te będą prowadzone w przypadku ekspansji gatunków obcych siedliskowo (np. świerka), które mogą negatywnie oddziaływać na ekosystem jeziora lobeliowego, doprowadzając do jego zakwaszenia, a także w przypadku nadmiernego zwarcia drzewostanów uniemożliwiających ich naturalne odnowienie.

Ze względu na dominujący w drzewostanie udział gatunków liściastych oraz ich różnorodność gatunkową, nie przewiduje się konieczności podejmowania działań mających na celu eliminację owadów na nich żerujących, gdyż ich żer może doprowadzić najwyżej do wypadania pojedynczych drzew i nie stanowi zagrożenia dla trwałości drzewostanów rezerwatu i terenów leśnych położonych poza nim.

Ponadto, w planie ochrony zaplanowano monitoring stanu siedliska 3110 jeziora lobeliowe oraz gatunków będących przedmiotem ochrony w rezerwacie oraz w obszarze Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005. Działania te oparto o metodykę opracowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na potrzeby państwowego monitoringu środowiska (w myśl art. 112 ustawy o ochronie przyrody), jednak zakres i częstotliwość badań dostosowano do zakresu niezbędnego dla oceny stanu przedmiotów ochrony tego obszaru w granicach rezerwatu. Poza tym zaplanowano monitoring cech hydrochemicznych wody oraz stanu bakteriologicznego jeziora, dopływów i odpływu, a także warunków hydrologicznych w zlewni.

W lasach, w granicach rezerwatu, dopuszcza się gospodarkę leśną zgodnie z wytycznymi umieszczonymi w „Planie Urządzania Lasu”, z ograniczeniami zrębów zupełnych, zakazem wprowadzania gatunków obcych siedliskowo oraz bez naruszania stosunków wodnych w rezerwacie. Ponadto w nowych granicach rezerwatu należy pozostawić wszystkie stare drzewa do ich naturalnej śmierci i następnie rozkładu. Nie należy usuwać przewróconych drzew ze strefy brzegowej jeziora. Dla ochrony runa i powierzchni gleby, w celu zapobiegania intensyfikacji spływu powierzchniowego, wszelkie zabiegi pielęgnacyjne należy wykonywać nie naruszając pokrywy glebowej. Niewielkie zabagnienia przy brzegach jeziora proponuje się wyłączyć zupełnie z użytkowania.

Do celów edukacyjnych i turystycznych udostępnia się miejsce położone w rezerwacie przy wschodnim brzegu jeziora (wydz. 16 d), na końcu drogi. W punkcie tym usytuowana jest tablica urzędowa oraz edukacyjna.

Do celów rybactwa udostępnia się obszar całego jeziora.

Rezerwatu nie udostępnia się do celów rekreacyjnych i sportowych oraz do amatorskiego połowu ryb ze względu na związane z nimi zagrożenia dla przedmiotów ochrony rezerwatu.

Do celów naukowych rezerwat może być udostępniony wyłącznie na wniosek zainteresowanego, po uzyskaniu zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku określającego zakres i zasady prowadzenia badań, pod warunkiem, że badania nie spowodują negatywnego oddziaływania na cele ochrony przyrody rezerwatu.

Na obszarze rezerwatu nie dopuszcza się do prowadzenia działalności wytwórczej i handlowej ze względu na sprzeczność powyższych form działalności z celami ochrony przyrody w rezerwacie. Działalność rolniczą dopuszcza się wyłącznie w zakresie użytkowania rybackiego jeziora, z zachowaniem zasad ochrony jezior lobeliowych określonych w niniejszym zarządzeniu.

Nie stwierdzono potrzeby uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony rezerwatu i uwarunkowaniach jego ochrony.

Niniejszy projekt nie uwzględnia wyniku audytu krajobrazowego, o którym mowa w art. 38a ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zm.), gdyż dla województwa pomorskiego audyt taki nie został jeszcze sporządzony.

Tekst zarządzenia nie zawiera zapisów obejmujących zakres planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 w granicach rezerwatu wskazanych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, ze względu na wejście w życie ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz. U. z 2015 r. poz. 774). Artykuł 9 pkt 5 lit. d tejże ustawy wprowadza do treści art. 20 ustawy z dnia 16 kwietnia 2014 r. o ochronie przyrody dodatkowy zapis, oznaczony jako ust. 6, zgodnie z którym przepisu nakładającego obowiązek uwzględnienia zakresu planu zadań ochronnych w planie ochrony rezerwatu przyrody w części pokrywającej się z obszarem Natura 2000 (art. 20 ust. 5. ustawy o ochronie przyrody), nie stosuje się w przypadku ustanowienia planu zadań ochronnych dla tego obszaru Natura 2000. Należy podkreślić, że plan ochrony rezerwatu jest zgodny z planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005 (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 12 marca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bytowskie Jeziora Lobeliowe PLH220005; Dz. Urz. Woj. Pom. poz. 1320).

Ustalenia do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Bytów dotyczą zachowania dotychczasowej formy użytkowania gruntów oraz stosunków wodnych w otulinie rezerwatu oraz wyeliminowania z tego terenu inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Bardzo istotne są również zapisy mające na celu ograniczenie rekreacyjnego wykorzystania jeziora uznanego za największe zagrożenie dla przedmiotu ochrony rezerwatu i obszaru Natura 2000. Całkowite wyłączenie jeziora Głębocko z użytkowania rekreacyjnego nie będzie miało wpływu na walory rekreacyjne okolicznych miejscowości i gminy

Bytów, ponieważ na tym terenie znajduje się wiele jezior o podobnych właściwościach udostępnionych do rekreacji, m.in. jezioro Stary Staw położone około 250 m na północ od jeziora Głębocko oraz bardzo atrakcyjne lobeliowe jezioro Jeleń – zlokalizowane około 2 km na północny-zachód od rezerwatu. Ustalenia do planów mają przede wszystkim zabezpieczyć bezpośrednio otoczenie jeziora wyznaczone jego otuliną, która w przybliżeniu wyznacza zasięg zlewni bezpośredniej jeziora.

Koszty działań ochronnych w obrębie rezerwatu i otuliny obejmują: utrzymanie tablic informacyjnych, ograniczenie spływu substancji humusowych, oraz ocenę stanu zachowania przedmiotów ochrony. Koszty te leżą w gestii RDOŚ w Gdańsku oraz Nadleśnictwa Bytów, np. po uzyskaniu na ten cel dotacji. Działania ochronne mogą także zostać wykonane przez inne podmioty, na skutek zawarcia umowy i trójstronnego porozumienia z Nadleśnictwem Bytów oraz RDOŚ w Gdańsku. Środki na realizację planu ochrony mogą pochodzić z budżetu państwa oraz z funduszy wspierających finansowo działania ochronne na obszarach cennych przyrodniczo. Ustanowiony plan ochrony będzie stanowił podstawę merytoryczną i formalną do aplikowania o środki finansowe do funduszy wspierających czynną ochronę przyrody.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez zarządców terenu, na którym znajduje się rezerwat. Marszałek Województwa Pomorskiego pismem DROŚ-PP.7120.7.2016 z dnia 4 marca 2016 r. nie wniósł uwag. Nadleśnictwo Bytów również nie wniósł uwag (pismo Zn. spr.: ZG.7140.1.2016.MS z dnia 11 marca 2016 r.). Projekt został także zaopiniowany przez Regionalną Dyрекcyję Lasów Państwowych w Szczecinku (pismo ZO.7212.15.2016.GH z dnia 7 marca 2016 r.), w którym poinformowano, iż nie wnosi się uwag do projektu planu ochrony. Swoją pozytywną opinię na temat projektu zarządzenia wyraziła Regionalna Rada Ochrony Przyrody w Gdańsku (Uchwała nr 9/2016 z dnia 29 kwietnia 2016 r. w sprawie wydania opinii do projektu zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko”). RROP w Gdańsku zgłosiła uwagę, aby doprecyzować położenie rezerwatu (określić do jakiej zlewni należy). Uwaga została uwzględniona.

Udział społeczeństwa w postępowaniu na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353) został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Jezioro Głębocko”, wynikami prac na rzecz sporządzenia planu, dokumentacją do planu ochrony oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia z dnia ..... Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, na tablicach ogłoszeń: Urzędu Miasta i Gminy Bytów oraz Starostwa Powiatowego w Bytowie, a także w formie ogłoszenia w prasie lokalnej (.....). Na wniesienie uwag i wniosków do planu ochrony rezerwatu wyznaczono okres 21 dni. W tym czasie wpłynęły następujące uwagi i wnioski:

Projekt zarządzenia został zaopiniowany, zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 ze zm.) przez Radę Miasta i Gminy Bytów...

Projekt zarządzenia został uzgodniony, zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2015 r. poz. 525) z Wojewodą Pomorskim, pismem ..... z dnia ..... r.